

A 50

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא קמא דף כ"ה
Some of the topics we will learn about include.

שן ורגל

If a שור ate someone's produce, or trampled something with its feet

ברשות הרבים פטור

If it occurred in a public area, the owner does not pay anything.

ברשות הניזק נזק שלם

If it occurred in the הניזק's property, the owner must pay for the complete הניזק.

קרן ברשות הרבים

חצי נזק

If a שור gored another שור with its horn in a public area, the owner pays for only half the הניזק.

However, there is a מחלוקת רבי טרפון וחכמים regarding קרן ברשות הניזק

If a שור gores another שור in the הניזק's property;

נזק שלם רבי טרפון

While the חכמים hold he pays only חצי נזק.

Their Machlokes is in the concept of

דיו לבא מן הדין

להיות כנדון

The derivative of the קל וחומר קל וחומר cannot be more חמור than the source of the קל וחומר.

קל וחומר רבי טרפון holds דיו does not apply

היכא דמפריך ק"ו

If through דיו the קל וחומר is completely negated.

While the חכמים hold דיו does apply even

היכא דמפריך ק"ו

B The Gemara cites a Machlokes regarding

שכבת זרע של זב

מטמא במשא

Whether the שכבת זרע of a זב is מטמא through carrying?

However, ALL agree that the שכבת זרע of a טהור person is מטמא במשא only מטמא, through contact, but NOT במשא.

מפץ במת

מפץ בשרץ

A mat made out of reeds becomes טמא for seven days through המת, אהל המת, by being under the same roof as a מת.

And a מפץ becomes טמא for one day through a שרץ.

A

שן ורגל
ברשות הרבים פטור
ברשות הניזק נזק שלם

קרן ברשות הרבים
חצי נזק

קרן ברשות הניזק
רבי טרפון חכמים
נזק שלם חצי נזק

דיו לבא מן הדין
להיות כנדון

B

שכבת זרע של זב
מטמא במשא

מפץ במת
מפץ בשרץ

C A גזירה שוה is one of the
 שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן
 We can derive Halachos from one דין to another through
 finding the same word in both places. However, it
 depends: If it's
 מופנה משני צדדים
 למידין ואין משיבין
 If the words are superfluous on both sides, the Halachah
 can be derived and NOT refuted. If it's
 מופנה מצד אחד
 If it's superfluous only on one side, there's a Machlokes
 whether
 למידין ואין משיבין
 The Halachah can be derived and NOT refuted.
 OR
 למידין ומשיבין
 The Halachah can be derived, but it can also be refuted by
 a logical distinction.
 Where it's
 אינו מופנה
 It's not מופנה on any side, all agree that
 למידין ומשיבין
 The Halachah can be derived, but it can also be refuted.

C

גזירה שוה

**מופנה משני צדדים
למידין ואין משיבין**

**מופנה מצד אחד
מחלוקת**

**אינו מופנה
למידין ומשיבין**

1 So let's review ...

Zugt Di Mishnah

שור המזיק

ברשות הניזק כיצד

Regarding a שור that caused damage in the ניזק's domain: For example,

נגח

The שור gored with its קרן, its horns; or

נגף

It shoved with its body; or

נשך

It bit with its teeth; or

רבץ

It lay down on something; or

בעט

It kicked with its feet;

These are all דקרן דקרן;

It depends:

ברשות הרבים

משלם חצי נזק

If this occurred in a public area, he pays only נזק.

ברשות הניזק

רבי טרפון אומר נזק שלם

וחכמים אומרים חצי נזק

If this occurred in the ניזק's property;

נזק; חצי נזק רבי טרפון

While the חכמים hold he pays only נזק חצי.

The חכמים' reasoning is simply because the Pasuk states that for קרן of a תם one pays only נזק חצי, and the Pasuk does not differentiate between רשות הרבים and רשות הניזק.

While רבי טרפון holds

ברשות הניזק נזק שלם

As the Mishnah explains, רבי טרפון derives this through a

קרן ברשות הרבים קל וחומר

ומה במקום שהקל על השן ועל הרגל ברשות הרבים

שהוא פטור

החמיר עליהן ברשות הניזק

לשלם נזק שלם

If פטור is קיל, lenient, in רשות הרבים where it is פטור, and

חמור, stringent, in רשות הניזק, where it is חייב נזק שלם;

מקום שהחמיר על הקרן ברה"ר

לשלם חצי נזק

אינו דין שנחמיר עליו ברשות הניזק

לשלם נזק שלם

It follows that קרן, which is חמור in רשות הרבים where even

for a תם one pays at least נזק חצי, should certainly be more

נזק חצי in רשות הניזק that one should pay שלם.

1

משנה

שור המזיק

ברשות הניזק כיצד

Regarding a שור that caused damage in the ניזק's domain:
For example...

בעט

It kicked
with its
feet

רבץ

It lay
down on
something

נשך

It bit with
its teeth

נגף

It shoved
with its
body

נגח

It gored
with its
horns

These are all תולדה דקרן

ברשות הרבים - משלם חצי נזק

ברשות הניזק

חכמים

חצי נזק

The Pasuk by קרן says
a תם pays only נזק חצי,
makes no difference
between רשות הרבים
and רשות הניזק.

רבי טרפון

נזק שלם

ומה במקום שהקל על השן
ועל הרגל ברשות הרבים
שהוא פטור
החמיר עליהן ברשות הניזק
לשלם נזק שלם

מקום שהחמיר על הקרן ברה"ר
לשלם חצי נזק
אינו דין שנחמיר עליו ברשות הניזק
לשלם נזק שלם

2 The חכמים however responded that this קל וחומר קל cannot teach שלם נזק for קרן ברשות הניזק because דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 The derivative of the קל וחומר קל, in this case, קרן ברשות הניזק, cannot be more חמור than the source of the קל וחומר קל, in this case, קרן ברשות הרבים. Therefore, מה ברה"ר חצי נזק אף ברשות הניזק חצי נזק
 Just as for קרן ברשות הרבים, one pays only חצי נזק, so too, for קרן ברשות הניזק, one pays only חצי נזק.

רבי טרפון responded אף אני לא אדון קרן מקרן אני אדון קרן מרגל
 The קרן ברשות הרבים for קרן ברשות הניזק is not from ברשות הרבים, but from מרגל ברשות הניזק, as follows:
 ומה במקום שהקל על השן ועל הרגל ברה"ר החמיר בקרן
 If רשות הרבים קיל regarding שן ורגל in that it's פטור, while it is חמור regarding קרן in that it pays נזק חצי; במקום שהחמיר על השן ועל הרגל ברשות הניזק אינו דין שנחמיר בקרן
 It follows that רשות הניזק which is חמור regarding שן ורגל in that one pays שלם, should certainly be חמור regarding קרן to pay שלם.

However, the חכמים responded that here too דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 Because קרן ברשות הרבים is partially the source for the קל וחומר, and the derivative היחיד ברשות הניזק cannot be more חמור. Therefore, מה ברה"ר חצי נזק אף ברשות הניזק חצי נזק

2

חכמים
דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 The derivative of the קל וחומר קל, in this case, קרן ברשות הניזק, cannot be more חמור than the source of the קל וחומר קל, in this case, קרן ברשות הרבים.

Therefore,
 מה ברה"ר חצי נזק אף ברשות הניזק חצי נזק

חכמים
דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 Since קרן ברשות הרבים קל, is partially the source for the קל וחומר קל, the derivative היחיד ברשות הניזק cannot be more חמור.

Therefore,
 מה ברה"ר חצי נזק אף ברשות הניזק חצי נזק

רבי טרפון
אף אני לא אדון קרן מקרן אני אדון קרן מרגל
 The קרן ברשות הניזק for קל וחומר קל is not from ברשות הרבים, but from מרגל ברשות הניזק, as follows:
 ומה במקום שהקל על השן ועל הרגל ברה"ר החמיר בקרן
 במקום שהחמיר על השן ועל הרגל ברשות הניזק אינו דין שנחמיר בקרן

3 The Gemara asks
 ור"ט לית ליה דיו
 והא דיו דאורייתא הוא
 How could רבי טרפון of דיו; after all, there is a Torah source for it?
 The Pasuk regarding the quarantining of מרים states:
 ויאמר ה' אל משה
 ואביה ירק ירק בפניה
 הלא תכלם שבעת ימים
 The Pasuk's intent is for a קל וחומר as follows:
 If a father showed displeasure to his daughter, the impression would last seven days;
 ק"ו לשכינה ארבעה עשר יום
 Certainly if Hashem shows displeasure, the impression ought to be doubled to last fourteen days? If so, why was מרים quarantined for only seven days?
 It must be because
 דיו לבא מן הדין להיות כנדון
 The derivative, the שכינה, cannot be more חמור than the source, אביה.

3
ורב טרפון לית ליה דיו
והא דיו דאורייתא הוא
 How could רבי טרפון of דיו not subscribe to the פירכא of דיו after all, there is a Torah source for it?
ויאמר ה' אל משה
ואביה ירק ירק בפניה
הלא תכלם שבעת ימים
 The Pasuk's intent is for a קל וחומר as follows:
 If a father showed displeasure to his daughter, the impression would last seven days;
 ק"ו לשכינה ארבעה עשר יום
 If so, why was מרים quarantined for only seven days?
 It must be because
 דיו לבא מן הדין להיות כנדון

4 The Gemara answers:
 Of course, רבי טרפון agrees with the concept of דיו.
 However,
 היכא דמפריך ק"ו
 לית ליה דיו
 דיו does not apply in cases where it completely negates the וחומר.
 As in our Mishnah, where
 חצי נזק כתיב
 Even without the וחומר קל וחומר all קרן קרן pays נזק, as clearly stated in the Pasuk;
 ואתא ק"ו ואייתי חצי נזק אחרינא
 ונעשה נזק שלם
 And the וחומר קל וחומר adds that for קרן ברשות הניזק he pays נזק שלם. However,
 אי דרשת דיו
 אפריך ליה ק"ו
 If we are to apply דיו that for קרן ברשות הניזק he pays only חצי נזק, the וחומר קל וחומר is completely unnecessary, because the Pasuk already taught חצי נזק שלם.

4
 Of course, רבי טרפון agrees with the concept of דיו.
 However...
היכא דמפריך ק"ו
לית ליה דיו
 דיו does not apply in cases where it completely negates the וחומר.
 As in our Mishnah, where
חצי נזק כתיב
 Even without the וחומר קל וחומר all קרן קרן pays נזק, as is clearly stated in the Pasuk;
ואתא ק"ו ואייתי חצי נזק אחרינא
ונעשה נזק שלם
 However,
אי דרשת דיו - אפריך ליה ק"ו
 If we are to apply דיו that for קרן ברשות הניזק he pays only חצי נזק, the וחומר קל וחומר is completely unnecessary, because the Pasuk already taught חצי נזק שלם.

5 However, the חכמים hold

היכא דמפריך ק"ו
אית ליה דיו

The Chachamim do apply דיו even in cases where it completely negates the קל וחומר, because in the Pasuk of Miriam the דיו does negate the קל וחומר, since the first seven days is already taught in the Pasuk ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים

While רבי טרפון holds that this Pasuk is needed to teach דאפילו בעלמא דרשינן דיו That regarding all other קל וחומר we also say דיו if it does not completely negate the קל וחומר;
=====

5

However, the חכמים hold
היכא דמפריך ק"ו
אית ליה דיו

because in the Pasuk of Miriam the דיו does negate the קל וחומר, since the first 7 days is already taught in the Pasuk ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים

רבי טרפון
This Pasuk is needed to teach
דאפילו בעלמא דרשינן דיו
That regarding all other קל וחומר we also say דיו if it does not completely negate the קל וחומר;

6 The Gemara attempts to bring several proofs of a תנא that holds

ואע"ג דלא מפריך ק"ו
לא דריש דיו

We do not apply דיו whatsoever, even where it does not completely negate the קל וחומר.

And we will review one of them;

The Braisa states

מפץ במת מניין

A mat made out of reeds becomes טמא through אהל המת, by being under the same roof as a מת, through a קל וחומר ומה פכין קטנים שטהורים בזב

מטמא במת

Small jugs made of חרס, earthenware, are קיל in that they do not become טמא through זב, yet they do become טמא through אהל המת.

מפץ שטמא בזב

אינו דין שיטמא במת

Then a טמא זב in that it does become זב, certainly becomes טמא in אהל המת.

וקמייתי לה

בין לטומאת ערב

בין לטומאת שבעה

And through this קל וחומר, it becomes טמא for seven days, as אהל המת does, and not only for one day.

6

Proofs of a תנא that holds
ואע"ג דלא מפריך ק"ו - לא דריש דיו

מפץ במת מניין

A mat made out of reeds becomes טמא through אהל המת, by being under the same roof as a מת.

We know this through a קל וחומר

מפץ שטמא בזב
אינו דין
שיטמא במת

Then a מפץ that is חמור in that it does become זב, טמא זב, certainly becomes טמא in אהל המת

ומה פכין קטנים
שטהורים בזב
מטמא במת

Small jugs made of חרס, are קיל in that they do not become טמא through זב, yet they do become טמא through אהל המת.

וקמייתי לה - בין לטומאת ערב
בין לטומאת שבעה

And through this קל וחומר, it becomes טמא for seven days, as אהל המת does, and not only for one day.

7 The Gemara asks, why don't we say דיו, in that אהני ק"ו לטומאת ערב ואהני דיו לאפוקי טומאת שבעה
 The derivative, טומאת מת, cannot be more חמור than the source, טומאת זב. Therefore, although the קל וחומר teaches that מפץ becomes טמא for seven days, דיו minimizes it to only one day, like טומאת זב?

It must be because ואע"ג דלא מפרין ק"ו לא דריש דיו
 We do not apply דיו at all, even where it does not completely negate the וחומר קל.

7 Why don't we say דיו, in that אהני ק"ו לטומאת ערב ואהני דיו לאפוקי טומאת שבעה
 The derivative, טומאת מת, cannot be more חמור than the source, טומאת זב. Therefore, although the קל וחומר teaches that מפץ becomes טמא for seven days, דיו minimizes it to only one day, like טומאת זב?

It must be because ואע"ג דלא מפרין ק"ו לא דריש דיו
 We do not apply דיו at all, even where it does not completely negate the וחומר קל.

8 בביי explains that this is not a proof, the Braisa does not refer to מפץ במת but rather to מפץ בשרץ and the Braisa must be reworted
 מפץ בשרץ מנין
 A מפץ becomes טמא through a שרץ, because of this קל וחומר
 ומה פכין קטנים שטהורים בזב
 טמאין בשרץ

מפץ שטמא בזב אינו דין שיהא טמא בשרץ
 And here we do not say דיו, because both the derivative, שרץ, and the source, זב, are טמא for only one day.

And regarding במת מפץ the Gemara concludes that the source for טומאת שבעה is through a שוה גזירה from שרץ.
 =====

8 אבוי
 This is not a proof, the Braisa does not refer to מפץ במת but rather to מפץ בשרץ and the Braisa must be reworted
 מפץ בשרץ מנין
 A מפץ becomes טמא through a שרץ, because of this וחומר קל

ומה פכין קטנים שטהורים בזב
 טמאין בשרץ
 מפץ שטמא בזב אינו דין שיהא טמא בשרץ

And here we do not say דיו, because both the derivative, שרץ, and the source, זב, are טמא for only one day.

9 As part of this discussion the Gemara discusses the following Halachos of a גזירה שוה
 Which is one of the שלש עשרה מדות שהתורה נדרשת בהן
 We can derive Halachos from one דין to another through finding the same or similar word in both places. However, it depends: If it's מופנה משני צדדים למידין ואין משיבין
 If the words are superfluous on both sides, the Halachah can be derived and NOT refuted. If it's מופנה מצד אחד
 If it's superfluous only on one side, there's a Machlokes whether למידין ואין משיבין
 OR למידין ומשיבין
 The Halachah can be derived, but it can also be refuted by a logical distinction.
 And where it's אינו מופנה
 It's not superfluous on any side, all agree that למידין ומשיבין

9

גזירה שוה

We can derive Halachos from one דין to another through finding the same word in both places.

However, it depends...

<p><i>If it's</i></p> <p>מופנה מצד אחד</p> <p><i>It's a Machlokes whether</i></p> <p>למידין ואין משיבין</p> <p><i>OR</i></p> <p>למידין ומשיבין</p> <p><i>The Halachah can be derived, but it can also be refuted by a logical distinction.</i></p>	<p><i>If it's</i></p> <p>מופנה משני צדדים</p> <p><i>All agree that</i></p> <p>למידין ואין משיבין</p> <p><i>If the words are superfluous on both sides, the Halachah can be derived and NOT refuted.</i></p>
---	---

And if it's

אינו מופנה

It's not superfluous on any side, all agree that

למידין ומשיבין